

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1824/2543

นาง สำอานค์ จารุศิริธรรมากร โจทก์ นาย พรชัย ไกรสรกิตติกุล จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1726, ป.พ.พ. มาตรา 1599, ป.พ.พ. มาตรา 1359, ป.พ.พ. มาตรา 1600

ย่อ / หลักกฎหมาย

แม้มรดกจะมีผู้จัดการมรดกแล้ว ทายาทก็ยังมีสิทธิฟ้องให้บุคคลภายนอกชำระหนี้สินของกองมรดกได้

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยออกเช็คลงวันที่ 20 พฤษภาคม 2540 จำนวนเงิน 250,000 บาท แล้วนำมาขายลดให้นายทวิศักดิ์ จารุศิริธรรมากร ต่อมานายทวิศักดิ์นำเช็คไปเข้าบัญชีเพื่อเรียกเก็บเงิน ปรากฏว่านายทวิศักดิ์ถึงแก่กรรมเมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2540 ในวันที่ 20 พฤษภาคม 2540 ธนาคารตามเช็คปฏิเสธการจ่ายเงินโจทก์เป็นภริยาโดยชอบกฎหมายและเป็นผู้จัดการมรดกของนายทวิศักดิ์ โจทก์ทวงถามให้จำเลยชำระหนี้แล้วแต่จำเลยเพิกเฉย โจทก์จึงมาฟ้องคดีนี้ในฐานะทายาทและผู้จัดการมรดกของนายทวิศักดิ์ ขอให้บังคับจำเลยชำระเงินจำนวน 250,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันที่ 20 พฤษภาคม 2540 จนกว่าจะชำระเสร็จจำเลยขาดนัดยื่นคำให้การและขาดนัดพิจารณาศาลชั้นต้นวินิจฉัยว่า ศาลแพ่งธนบุรีมีคำสั่งตั้งโจทก์และนางจุฑารุศิริธรรมากร เป็นผู้จัดการมรดกของนายทวิศักดิ์ จารุศิริธรรมากร ผู้ทรงเช็คพิพาทก่อนที่โจทก์จะฟ้องคดีนี้ เมื่อผู้จัดการมรดกอีกคนหนึ่งไม่ได้ร่วมเป็นโจทก์ฟ้องคดีนี้ โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องและโจทก์จะฟ้องคดีในฐานะทายาทไม่ได้ด้วย เพราะมีผู้จัดการมรดกแล้ว ทายาทย่อมไม่มีสิทธิเข้าจัดการมรดกพิพาทยกฟ้องโจทก์อุทธรณ์ศาลอุทธรณ์พิพากษายืนโจทก์ฎีกาศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "พิเคราะห์พยานหลักฐานของโจทก์แล้วข้อเท็จจริงฟังได้ว่า โจทก์เป็นภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายของนายทวิศักดิ์ จารุศิริธรรมากร เจ้ามรดกซึ่งถึงแก่ความตายเมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2540 ก่อนถึงแก่ความตายนายทวิศักดิ์ได้นำเช็คเอกสารหมายเลข จ.1 ไปให้ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขาบางกอกน้อยที่นายทวิศักดิ์เปิดบัญชีไว้เพื่อเรียกเก็บเงิน ต่อมาวันที่ 20 พฤษภาคม 2540 ธนาคารตามเช็คได้ปฏิเสธการจ่ายเงินตามใบคืนเช็คเอกสารหมายเลข จ.2 ก่อนฟ้องคดีนี้ศาลแพ่งธนบุรีมีคำสั่งให้โจทก์กับนางจุฑารุศิริธรรมากร ร่วมกันเป็นผู้จัดการมรดกของนายทวิศักดิ์ ผู้ตายโดยคำสั่งมิได้กำหนดสิทธิและหน้าที่ของผู้จัดการมรดกไว้โดยเฉพาะโจทก์เพียงผู้เดียวฟ้องคดีนี้ในฐานะทายาทและผู้จัดการมรดกของผู้ตาย โดยนางจุฑารุศิริธรรมากรอีกคนหนึ่งไม่ได้ร่วมเป็นโจทก์ฟ้องด้วยปัญหาวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์มีว่า โจทก์มีอำนาจฟ้องหรือไม่ โจทก์ฎีกาว่าโจทก์มีอำนาจฟ้องเนื่องจากโจทก์เป็นทายาทโดยชอบธรรมและผู้จัดการมรดก การฟ้องคดีติดตามหนี้สินเป็นการรวบรวมทรัพย์สินเข้าสู่กองมรดกเป็นการรักษาผลประโยชน์ของทายาท มิใช่เป็นการแบ่งปันทรัพย์มรดกให้แก่ทายาทที่ผู้จัดการมรดกจะต้องจัดการร่วมกันตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1726 เห็นว่า แม้มรดกนั้นจะมีผู้จัดการมรดกอยู่แล้ว ทายาทก็ยังมีสิทธิฟ้องร้องให้บุคคลภายนอกชำระหนี้สินของกองมรดกอันเป็นการรักษาสิทธิอันจะพึงตกแก่กองมรดกได้ เพราะตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1599 เมื่อเจ้ามรดกตายทรัพย์มรดกนั้นก็ยังคงอยู่ ทายาท เมื่อมีทายาทหลายคนทายาทแต่ละคนก็ย่อมมีสิทธิเป็นเจ้าของตามส่วนที่ตนจะพึงได้ ซึ่ง

เจ้าของรวมคนหนึ่ง ๆอาจใช้สิทธิอันเกิดแก่กรรมสิทธิครอบไปถึงทรัพย์สินทั้งหมดเพื่อต่อสู้บุคคลภายนอก รวมถึงการเรียกร้องเอาทรัพย์สินตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1359 ซึ่งมาตรา 1745 ก็ให้นำมาใช้บังคับได้ทั้งบทบัญญัติในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 6 ลักษณะ 4 อันว่าด้วยวิธีการจัดการและปันทรัพย์มรดกก็มีให้ทายาทฟ้องร้องในกรณีเช่นนี้ แต่จะเห็นได้ตามมาตรา 1737 ว่า แม้แต่เจ้าหนี้กองมรดกจะฟ้องร้องทายาทคนใดก็ได้ แต่ถ้ามีผู้จัดการมรดกให้เรียกผู้จัดการมรดกเข้ามาในคดีด้วย ซึ่งแสดงให้เห็นว่าแม้มรดกมีผู้จัดการมรดกแล้วเจ้าหนี้ก็ยังฟ้องร้องทายาทได้ แต่เพื่อความสะดวกก็ให้เรียกผู้จัดการมรดกเข้ามาด้วย จึงไม่มีเหตุผลใดที่จะห้ามมิให้ทายาทฟ้องร้องดังเช่นคดีนี้ โจทก์ในฐานะทายาทจึงมีอำนาจฟ้องที่ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยมานั้นศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย ฎีกาของโจทก์ฟังขึ้น สำหรับปัญหาที่ว่าจำเลยจะต้องรับผิดชอบฟ้องต่อโจทก์หรือไม่ ศาลล่างทั้งสองยังมิได้วินิจฉัย ศาลฎีกาเห็นสมควรวินิจฉัยไปเลยโดยไม่ต้องย้อนสำนวน โจทก์มีตัวโจทก์มาเบิกความยืนยันว่า จำเลยออกเช็คลงวันที่ 20 พฤษภาคม 2540 จำนวนเงิน 250,000 บาท ตามเอกสารหมายเลข จ.1 แล้วนำมาขายลดให้นายทวีศักดิ์ ต่อมานายทวีศักดิ์นำเช็คไปให้ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขาบางกอกน้อย เรียกเก็บเงินเข้าบัญชีที่นายทวีศักดิ์ได้เปิดไว้เพื่อเรียกเก็บเงินแทน แต่ธนาคารปฏิเสธการจ่ายเงิน เมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2540 ตามใบคืนเช็คเอกสารหมายเลข จ.2 ทั้งยังมีการดัดตัวอย่างลายมือชื่อ จำเลยและบัญชีกระแสรายวันที่จำเลยเปิดไว้ตามเอกสารหมายเลข จ.4 และ จ.5 มาแสดง ซึ่งศาลตรวจดูลายมือชื่อผู้ส่งจ่ายเอกสารหมายเลข จ.1 เปรียบเทียบกับลายมือชื่อในการดัดตัวอย่างลายมือชื่อ จำเลยในเอกสารหมายเลข จ.4 และ จ.5 แล้วลักษณะลีลาและการเขียนเป็นอย่างเดียวกัน ข้อเท็จจริงจึงรับฟังได้ตามพยานหลักฐานที่โจทก์นำสืบว่า จำเลยได้ส่งจ่ายเช็คแล้วธนาคารปฏิเสธการจ่ายเงิน จำเลยจึงต้องรับผิดชอบชำระหนี้ตามเช็คพร้อมด้วยดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันที่ธนาคารปฏิเสธการจ่ายเงินจนกว่าจะชำระเสร็จเมื่อนายทวีศักดิ์ถึงแก่ความตายมรดกของนายทวีศักดิ์ซึ่งรวมทั้งสิทธิตามเช็คเอกสารหมายเลข จ.1 จึงตกได้แก่ทายาทซึ่งรวมทั้งโจทก์ที่เป็นทายาทคนหนึ่งด้วย ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 1599 และ 1600"พิพากษากลับเป็นว่า ให้จำเลยชำระหนี้จำนวน 250,000 บาทพร้อมด้วยดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันที่ 20 พฤษภาคม 2540 จนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ แต่ดอกเบี้ยคำนวณถึงวันฟ้อง(วันที่ 2 กันยายน 2540) ไม่ให้เกิน 5,444 บาท

องค์คณะ

พล อนุวัตรนิติการ · ระพีพร บรรจงศิลป์ · สมชาย จุลนิติ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/1824/2543>